

SVERIGE

KRÖNIKA: HANS BERGSTRÖM

PUBLICERAD 2003-01-19

De flesta i Sverige vet att landet saknar polis. Polisen kommer inte när man behöver den, de som sitter i en del av organisationen har ingen aning om vad som pågår på andra håll, ja poliser kan inte ens ringa varandra i tjänsten utan att obehöriga kan störa ut eller avlyssna samtalen.

Närpolisen, som var rätt tänkt, är nu nere i ungefär hälften av den bemanning som den var planerad för. Den rycks därtill sönder av kommenderingar till fotbollsmatcher med mera. Enligt Bohuslänningen lördag ska fem ytterligare orter nu bli utan polisstation i Västra Götaland, däribland Dals-Ed, Lilla Edet och Lindome. Skälet uppges vara kostnaderna för poliskommenderingen till EU-toppmötet i Göteborg 2001! Runt omkring i landet smids liknande planer.

Det viktiga är inte stationer utan patrullering, säger rikspolischefen. Men polisen har inte telefoner så att man kan nå den när stationer är nedlagda eller stängda. Ledigheter tenderar att förläggas till just de tider då polisen behövs som mest. När modern radio kommer, har det antytts att polisen ska få betala för investeringen genom att dra in ytterligare på verksamheten.

Stockholm har hälften så många poliser per tusen invånare som New York. Hälften så stor andel av poliserna befinner sig ute bland folk. Det beror bland annat på att polisen i New York låter civilanställda göra skrivbordsjobb. Den faktiska skillnaden i polistäthet är 1:4. Manhattan har numera inte högre brottslighet än Stockholm.

En kärna i framgången i New York, utöver hög polistäthet, har varit närpolis samt hård uppföljning av statistik - stadsdel för stadsdel, och med omedelbara starka insatser när något oroande inträffar. I Sverige tycks det vara hopplöst att få detta till stånd. Chefer vet inte vad som pågår. Utredning av brott dröjer i månader. Butiksinnehavare och skolor har för länge sedan gett upp om att få hjälp av polisen.

Utvecklingen är mycket, mycket allvarlig. Allmänhetens tro på att det finns en offentlig rättsapparat som fungerar är en av de främsta grunderna för ett ordnat samhälle. När polisen inte kan ge skydd och stöd, tar man saken i egna händer. Gäng och maffia heter två alternativ för skydd. Säkerhetsföretag och medborgarkårer är två andra.

Securitas har fotograferat och fört ett olagligt register över personer man gripit för snatteri i Stockholm, skriver Aftonbladet lördag. Nyss fick vi veta att ett annat bevakningsföretag, Falck Security, fört olagliga register över klottrare. Det mest offentliga, rättsstaten, sköts i växande grad av privata aktörer. Statens budget exploderar i stället på grund av försäkringsbehov som det

privata skulle kunna klara. Assar Lindbeck uppmärksammade denna omvända arbetsfördelning för flera år sedan, på DN Debatt. Den har ytterligare förstärkts sedan dess.

Göteborgskommitténs svidande kritik sätter polisfrågan i centrum. Rikspolischefen tar chansen att plädera för "En nationell polis" (DN Debatt 15/1). Men här finns risk för ännu mer tankeoreda. Självklart är det en nationell uppgift att skydda USA:s president och EU:s regeringsschefer när de samlas till möte i Göteborg. Därav följer inte att Sten Heckscher bör sköta insatserna mot vandalisering i Solna centrum, inbrott i skolor och snatteri i Farsta.

Vi behöver både en nationell polis och en närpolis. Mycket talar för att den senare bör dubblas till numerär och underställas den lokale borgmästaren/kommunordföranden. Medborgarna måste kunna se en ansvarig politiker som de kan rösta bort om han/hon inte förmår leverera ens ett elementärt behov av skydd till liv och egendom.

Hans Bergström

hans.bergstrom@dn.se

08-7381010

TEXT

BERGSTRÖM-HANS

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt